

Јавно предузеће
„Палић-Лудаш“

Годишњи програм управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017. годину

Палић, 2016. година

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Град Суботица
Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Суботица
Градonaчелник
Број: П-022-289/2016-1
Датум: 14.3.2017.
Суботица, Трг слободе 1

243
21.03. 17

На основу члана 13. Одлуке о проглашењу заштићеног подручја Парк природе „Палић“ („Службени лист Града Суботице“ бр. 15/13 и 17/13-испр.) и члана 51. Статута Града Суботице („Сл. лист општине Суботица“, бр. 26/2008 и 27/2008 - испр. и „Сл. лист града Суботице“, бр. 46/2011 и 15/2013), Градоначелник доноси:

РЕШЕЊЕ

о давању сагласности на Годишњи програм управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017. годину и I измену Годишњег програма управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017. годину

I

Даје се сагласност на Годишњи програм управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017. годину, усвојен од стране Надзорног одбора ЈП „Палић-Лудаш“ на III ванредној седници, под бројем 718-III-2/2016 од. 29.11.2016. и I измену Годишњег програма управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017. годину, усвојену од стране Надзорног одбора ЈП „Палић-Лудаш“ на XV седници, под бројем 185-XV-2/2017 од. 13.03.2017. године.

II

За реализацију Програма задужено је ЈП „Палић-Лудаш“, као управљач заштићеног подручја.

Образложење

ЈП „Палић-Лудаш“, управљач заштићеног подручја, на основу члана 13. став 4. Одлуке о проглашењу заштићеног подручја Парк природе „Палић“ („Службени лист Града Суботице“ бр. 15/13 и 17/13-исправка), доставило је Градоначелнику дана 30.11.2016. године Годишњи програм управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017 годину. Предметни програм садржао је и преглед недостајућих средстава за реализацију програма, приказаних у виду финансијског плана. По усвајању буџета Града Суботице за 2017 годину и Програма коришћења средстава Фонда за заштиту животне средине за 2017. годину, ЈП „Палић-Лудаш“ је дана 13.3.2017. године доставило I измену Годишњег програма управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за 2017, у којој је предвиђени износ за суфинансирање од стране јединице локалне самоуправе усклађен са расположивим средствима у буџету

Града Суботице. Програм је израђен у складу са одредбама Закона о заштити природе, одредбама члана 13. став 2. Одлуке о проглашењу заштићеног подручја и у складу са Планом управљања заштићеним подручјем Парк природе „Палић“ за период 2014-2023. године, на који је сагласност дала Скупштина града на 27. седници одржаној 30.12.2014. године, Решењем бр. I-00-023-24/2014.

Градonaчелник,
Богдан Лабан

Доставити:

1. ЈП „Палић-Лудаш“
2. Секретаријату за пољопривреду и заштиту животне средине
3. Архиви

1. УВОД

Основ за израду овог програма је Одлука о заштити Парка природе „Палић” („Службени лист Града Суботице“ бр. 15/13 и 17/13 – исправка) а у складу са Законом о заштити природе, члан 54. и План управљања ПП „Палић” 2014 – 2023 (сагласност Скупштине града Суботице бр. I-00-023-24/2014).

2. ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Главни циљеви и задаци одређени су Планом управљања Парка природе и према до сада реализованим активностима датим у Извештају о остварењу програма управљања ПП „Палић” претходне године:

- Наставак развијања базе података у функцији управљања, коришћења и праћења стања у циљу дефинисања пројекта активне заштите и очувања заштићеног подручја уз развијање GIS кроз пројекат Града Суботица;
- Развијање и унапређивање чуварске службе;
- Спровођење мера активне заштите природе (станишта са строго заштићеним и заштићеним врстама, сузбијање инвазивних врста, коришћење и управљање тршћацима);
- Смањивање антропогеног притиска (контрола активности и кретања у заштићеном подручју);
- Унапређења природних и створених вредности (редовне мере неге);
- Праћења стања природних и створених вредности;
- Развијање различитих облика презентације природних вредности подручја, едукативних, рекреативних, еко и етно туристичких садржаја у циљу развоја одрживог коришћења и суфинансирања заштите природе;
- Рад на едукацији локалног становништва и корисника заштићеног подручја о значају очувања природних вредности и увођењу одрживих видова коришћења заштићеног подручја у пољопривреди и туризму;
- Уклапање у мрежу еколошких коридора и „Natura 2000“;
- Активности на реализацији Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине.

3. ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

А. Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја

А.1. Чување заштићеног подручја - Чуварска служба

Чување и надзор у ПП „Палић” је континуиран задатак у циљу превентивне заштите природних и створених вредности. Спроводи га чуварска служба у сарадњи са осталим корисницима простора.

Чувар заштићеног подручја надгледа спровођење режима заштите, намену и коришћење површина од стране свих корисника простора, са нагласком на надзор поштовања услова заштите природе. Чувар континуирано кроз теренски дневник извештава о свим променама у Парку природе, као и о предузетим радњама (прекид или забрана радова, налог за довођење у претходно стање, комуникације са корисницима, надзор спровођења услова заштите природе). Стручна служба прати стање, подноси пријаве инспекцији, или судији за прекршаје и координира праћење поштовања услова заштите природе.

У циљу што ефикаснијег праћења делатности чуварске службе као и адекватног планирања обиласка терена и извршења осталих радних задатака наставља се рад на интерактивној бази података за сва заштићена подручја.

Чување заштићеног подручја Парк природе „Палић“ обављају четири чувара која су организована у чуварску службу. Чувари поседују потврду о положеном стручном испиту за чуваре према важећем *Правилнику о полагању стручног испита за чувара заштићеног подручја* („Сл. гласник РС“, бр. 117/2014). Чувари поседују службену легитимацију у складу са *Правилником о обрасцу легитимације чувара заштићеног подручја* („Сл. гласник РС“, бр. 117/2014) и униформу која је у складу са *Правилником о службеној одећи чувара заштићеног подручја* („Сл. гласник РС“, бр. 117/2014).

A.2. Одржавање заштићеног подручја

A.2.1. Рад стручних служби на изради и спровођењу управљачких докумената

Планира се:

- израда Извештаја о остваривању Програма управљања за 2016. годину;
- спровођење Програма управљања за 2017. годину;
- израда Програма управљања за 2018. годину;
- пројекти мера активне заштите природе (формирање мултифункционалног појаса, ревитализација угрожених станишта, ревитализација обале, коришћење тршћака);

A.2.2. Активности и радови на обележавању

Током године се планира даље обележавање заштићеног подручја у складу са важећим прописима и то одржавање већ постављених табли заштићеног подручја (поправка, допуна, замена). Суфинсирање из Фонда за животну средину Града Суботице и других извора.

A.2.3. Управљање отпадом и одржавање мобилијара

Одржавање јавне зелене површине, коју чине парцеле под заштитом, одвијаће се и у 2017. години по *Годишњем Програму одржавања чистоће на површинама јавне намене на заштићеном подручју* и *Годишњем Програму одржавања јавних зелених површина на површинама јавне намене на заштићеном подручју* у складу са Одлуком о обављању комуналних делатности (Сл. лист Града Суботице бр. 2/2013 и 7/2013). Поред редовних послова у Великом парку обухваћених горе поменутих програмима, који су финансирани независно од овог програма, планирају се радови на одржавању локалитета

- Обала и зелена површина око Крвавог језера (обала и ливада),
- Викенд насеље,
- Одржавање постојеће стазе око језера до уређења обале језера,
- Кошење ливадских површина у заштићеном подручју и у заштитној зони Парка природе „Палић“

A.3. Презентација заштићеног подручја

A.3.1. Штампање промотивног материјала, израда едукативних табли и медијско представљање

Током године је предвиђено реиздавање екотуристичке карте свих заштићених подручја на којима је ЈП „Палић – Лудаš“ управљач. Првобитна верзија карте је из 2011. године, са старим подацима о заштити. У нову верзију би се унели нови подаци у односу на нове одлуке о заштити (ПП „Палић“ и СП „Стабла хрasta лужњака на Палићу“). Планиране су континуиране активности на медијском представљању управљача и Парка природе „Палић“.

A.3.2. Заснивање и успостављање базе података (катастар, GIS и др.)

Наставак формирања базе података која се односи на спровођење режима и мера заштите и унапређивања кроз рад на интерактивној бази података за сва заштићена подручја којима управља ЈП „Палић-Лудаš“ са називом “SuPaLuSe Ranger LandCruiser 2011 MiBeSoft“.

Развијање базе података о власничкој и корисничкој структури, као и о издатим условима заштите природе на парцелама у заштићеном подручју. У том циљу је потребан даљи рад на развијању пројекта GIS Суботица са Градом Суботица и надлежним институцијама.

А.3.3. Развој научних, образовних и културних функција заштићеног подручја

Планира се рад на промоцији заштићених и строго заштићених врста, значаја очувања влажних, слатинских и степских станишта, очувању аутохтоне дендрофлоре и вегетације, промоцији идеје одрживог коришћења кроз екстензивирање пољопривредне производње, развој органске производње и повећање површина под пашњацима у заштитној зони, као и традиционалним коришћењем ливада и тршћака

- Формирање едукативне стазе (варијанте траса, програм садржаја на траси),
- Едукативни материјал (лифлет),
- Сарадња са образовним институцијама и другим организацијама које баве едукацијом о теми заштите природе Палића.

Б. УПРАВЉАЊЕ ПОСЕТИОЦИМА

Б.1. Изградња улазних станица

У Парку природе „Палић“ током године нису планиране конкретне активности на изградњи улазних станица.

Б.2. Центри за посетиоце

Визиторски центар Лудац, смештен у СРП „Лудацко језеро” је у вишенаменској функцији. Поред функције радног простора Управљача свих заштићених подруча у Суботици, има и функцију пријема посетилаца (сала за предавања, изложбени хол, рибарска кућа са двориштем), едукативну и научно–истраживачку функцију (биолошка лабораторија, библиотека). Објект који је сазидао 2008. године кроз Програма Суседске сарадње Мађарске и Србије, није у пуној функцији, јер још није прошао процедуру техничког пријема.

Током 2017. Планира се: завршетак процедуре техничког пријема и даљи радови на текућем одржавању.

В. ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

В.1. Мониторинг

Планира се наставак мониторинга станишта строго заштићених и заштићених врста у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе. Предмет мониторинга у ПП „Палић” су, поред група организама које се у континуитету последњих шест година прате (више биљке, одређене групе бескичмењака, рибе, водоземци, гмизавци, птице и сисари) – према *Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива* и неке инвазивне врсте биљака, поготову тренд распрострања у односу на спровођење мера активне заштите природе.

Праћење стања обављају чувари заштићеног подручја приликом редовних обилазака терена и стручни сарадник у сезонским периодима у складу са условима заштите природе и извештајима о надзору Покрајинског завода за заштиту природе. Поједине групе података о мониторингу прикупљамо и од истраживача који раде на терену.

Подаци се уносе у поменућу базу података. Бележе се и локације гнезђења птица, као и популација заштићених врста биљака GPS уређајем.

В.2. Ревитализација

Планирају се активности на ревитализацији значајних станишта (кошење, чишћење подраста, сузбијање инвазивних врста, садња аутохтоних врста), нарочито:

- на степском остатку код јужног краја насипа II и III сектора;

- на деградираној степи северозападно од насипа III и IV сектора;
- код тршћака југоисточно од претходне локације;
- код Великог појила – на површини напуштеног расадника;
- на слатини око Малог појила;
- на слатини уз западну обалу IV сектора;

У односу на *План за унапређења еколошког стања Палићког језера и околине* планиран је наставак свих активности у складу са акционим планом:

- Реализација радова на формирању мултифункционалног заштитног појаса (формирање стазе око језера и садња одговарајуће вегетације);
- Функционална рејонизација језера Палић и израда програма одржавања водене вегетације у складу са потребама корисника ресурса;
- Техничко и кадровско јачање управљача;
- Ревитализација акватичних заједница језера Палић;
- Ревитализација семиакватичних и терестричних заједница у обалном појасу језера Палић;
- Побољшање мониторинга параметара квалитета воде и седимента – увођење континуалног мониторинга;
- Успостављање система мониторинга стања акватичних и семиакватичних животних заједница;

В.3. Мере активне заштите природе

Спровођење мера активне заштите природе које се односи на заштиту станишта/врста, као и сузбијање инвазивних врста у програмском периоду реализоваће Управљач кроз активности:

- кошење влажне ливаде код канала Тапша у циљу очувања станишта влажне ливаде;
- повезивање Тапшиног канала са језером са формирањем плитког канала са икључиво еколошком функцијом (Измена плана детаљне регулације за део простора „Бање Палић“ на Палићу („Службени лист града Суботице“ број 16/12));
- праћење стања на стаништима у II степену заштите и припрема картирања, мониторинга и других активности (кошење, чишћење подраста, мере одржавања) текуће одржавање локалитета са слатинским стаништима (кошење, испаша);
- одржавање мултифункционалног појаса (кошење, резивање, одржавање обалног појаса)
- наставак радова на формирању мултифункционалног појаса око II сектора Палићког језера (државно земљиште у II степену заштите) и почетак радова око III и IV сектора језера Палић.
- Ревитализација акватичних заједница језера Палић – у циљу побољшања квалитета воде - предвиђене су мере излова алохтоних врста риба, како би се смањили еколошки притисци на зоопланктон и макровегетацију. Активности ће се реализовати у складу са Акционим планом Плана за унапређење еколошког стања језера Палић и његове околине (Одлука о доношењу Плана за унапређење еколошког стања језера Палић и његове околине, „Службени лист Града Суботице“, број 24/14).

Корисник рибарског подручја „Палић-Киреш-Лудаш“ (ЈП „Палић-Лудаш“), у склопу пројекта KFW Банке и у сарадњи са немачким експертима за селективни излов је обавио селективни риболов у риболовној води језера Палић (IV сектор) у периоду од 19.03.2016. до 10.04.2016. године.

Због успешности излова, а на основу резултата излова и препоруке немачких стручњака, ЈП „Палић-Лудаш“ планира да настави селективни излов на сличан начин као и 2016. године, а све у зависности од финансијских околности.

Унутар Великог парка планиране су активности:

- активна заштита слепих мишева Великог парка и старих објеката;
- уклањање инвазивних врста из Парка;

- фазно чишћење околине старих стабала копривића – уклањање подраста;
- реконструкција делова Великог парка;

Спроводиће се и даље мере активне заштите орнитофауне (постављање дупљи, зимска исхрана, одржавање мира у заштићеном подручју током репродукције и миграције) кроз сарадњу и програме Удружења љубитеља природе „Рiparia“ и других невладиних организација.

Г. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Г.1. Израда просторних планова

Током године се планира наставак сарадње са Јавним предузећем за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање града Суботице и Покрајинским заводом за заштиту природе у вези са израдом планова детаљне регулације и других планова којима је обухват на заштићеном подручју Парк природе „Палић“.

Г.2. Пројекти и радови на уређењу простора

Током године је предвиђена замена и поправка постојећег мобилијара (клубе, канте за смеће) – што је обухваћено *Програмом одржавања јавних зелених површина на површинама јавне намене на заштићеном подручју за 2017. годину*.

На основу Пројекта геодетског снимања стабала у Великом парку и на основу валоризације постојећег зеленила из Елабората - евидентирање врста, здравственог стања и положаја стабала у Парку природе „Палић“ предвиђено је:

- предпројектно оцењивање за стварање планске структуре, зонирање, комплекса Великог парка
- дефинисање приоритета (Решење ПЗЗП 03-2244/2 од 28. 12. 2015. тачка I 4.)
- израда плана уклањања стабала инвазивних врста
- израда пројектне документације за обнављање парка

Г.3. Пројекти и програми у области шумарства

На подручју ПП „Палић“ је у малој мери заступљено шумско земљиште. Током године ће се радити на пројектима уређивања шумског земљишта (власничка структура, уређење предела, ветрозаштитни појасеви). Такође, у наредном периду је планирано да се изради Посебна основа газдовања шумама за газдинску јединицу „Палићке шуме“, за период од десет година. Све шуме ове газдинске јединице су настале вештачким путем:

1. вештачки подугнута састојина црног и белог бора (1,18 хектара – 19,3 %)
2. изданачка састојина копривића (2,5 хектара – 41,4 %)
3. вештачки подигнута састојина копривића (2,41 хектара – 39,3 %)

Г.4. Пројекти и програми у области ловства

У ПП „Палић“ је према Одлуци о заштити забрањен лов. Током године су планиране активности на едукацији и обавештавању ловаца у вези са забранама лова и понашањем у заштитној зони заштићеног подручја.

Г.5. Пројекти и програми у области рибарства

Парк природе „Палић“ је део рибарског подручја „Палић – Киреш – Лудаш“ и Јавно предузеће „Палић – Лудаш“ је корисник наведеног рибарског подручја. Планиран је наставак санационог излова на језеру Палић, уз прибављену сву неопходну документацију (услови заштите природе, дозвола надлежног министарства).

Због неповољног квалитета воде, не планира се порибљавање на територији рибарског подручја „Палић – Киреш – Лудаш“, пре спровођења одговарајућих мера санације водених екосистема.

Када се поправи еколошки сататус вода рибарског подручја и омогући репродукција, раст и развој рибљег фонда, Управљач рибарског подручја ће направити детаљан Програм порибљавања, у сарадњи са свим релевантним институцијама.

Синхронизованим активностима на реализацији свих тачака Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине („Службени лист Града Суботице”, број 24/2014) дошло би се до задовољавајућег квалитета језерске воде у којој би био могућ опстанак одређених аутохтоних врста риба, као и успостављање одговарајућих животних заједница и ланаца исхране. Платформа је и специфицирала поглавље - 3.1.1. Ревитализација акватичких заједница језера Палић – које предвиђа спровођење биоманипулативних метода у циљу побољшања квалитета воде и туристичке атрактивности језера. Као један од главних фактора које угрожава језерски екосистем, идентификована је хиперпродукција фитопланктона. Формирањем микролокалитата са заступљеним акватичним макрофитама и свим еколошким елементима обале, смањило би хиперпродукцију алиги, будући да су макрофите конкурент фитопланктону, јер користе исте нутријенте. Такође, након успостављања одговарајућих услова у води језера (предуслов је санациони излов алохтоних врста риба), потребно је испитати могућност насељавања врста које су некад чиниле животне заједнице језера (укључујући и грабљивице), чиме би се смањило притисак на зоопланктон и додатно оптерећивање воде нутријентима. Успостављањем одговарајућих животних заједница језера, уз биоманипулативне технике и континуирано спровођење мера активне заштите природе, могао би да се успостави стабилан и одрживи језерски екосистем.

У оквиру четвртог сектора језера Палић у III степену заштите, постоји објекат Мрестилиште (касете за узгој рибе и просторије за раднике), који тренутно није у функцији. Реконструкцијом и адекватном адаптацијом, наведени објекат би могао да се специјализује за производњу и узгој аутохтоних врста риба, које би могле да се користе за порибљавање језера Палић, када се за то стекну услови. Будући да је успостављање стабилног екосистема језера Палић, кроз синхронизовано спровођење тачака Плана неизбежно - у скоријем периоду ће се указати потреба за порибљавањем језера аутохтоним врстама риба. Обнова и адаптација објекта Мрестилиште би омогућила узгој и репродукцију аутохтоним врстама риба, којима би се Палић плански, у складу са Програмом управљања рибарским подручјем “Палић – Киреш – Лудаш”, порибљавао. Контролисаним уносом риба у језеро, уз санацију и ревитализацију постојећих рибљих плодишта у самом језеру, радило би се на успостављању одговарајућих животних заједница. Такође, у касетама са водом одговарајућег квалитета, би било могуће гајити аутохтоне водене биљке, које би се по потреби користиле приликом ремедијације језера. Улагањем у систем, технику, кадрове и обуку стручног кадра, одрживи систем производње рибље млађи би могао да се унапреди и да се одређене количине рибе пласирају на тржиште.

Развој рекреативног риболова, спортског риболова и спортског риболовног туризма Управљач спроводи у сарадњи са удружењима спортских риболоваца Суботице кроз подршку организовања такмичења у рекреативном риболову на секцијском, општинском, покрајинском и државном нивоу као и велики број међународних такмичења у спортском риболову.

У складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС, бр. 128/2014) ЈП „Палић-Лудаш“ је почео процедуру проглашења посебних рибарских подручја на заштићеним подручјима којима се управља. Донет је предлог за утврђивање рибарских подручја и послато је Покрајинском заводу за шатиту природе на мишљење. Завод је у свом мишљењу (број 03-2157/2 од 26.10.2016.) навело да достављен предлог за утврђивање рибарског подручја на подручју ПП „Палић“ је у складу са Законом о заштити и одрживо коришћење рибљег фонда („Сл. гласник РС“, бр. 124/14).

У даљој процедури, рибарско подручје унутар заштићеног подручја ПП „Палић“ одредиће се на риболовним водама:

- Парка природе „Палић“
- II и III сектор језера Палић – II степен заштите
- IV сектор језера Палић – III степен заштите
- Крваво језеро (Омладинско језеро) – II степен заштите
- Канал Тиса-Палић - у границама ПП „Палић“ – III степен заштите
- Канал Палић-Лудаш - у границама ПП „Палић“ – II степен заштите
- „Бунарић“ – III степен заштите
- Мрестилиште – III степен заштите

- Вештачко језеро слатинског карактера на западној обали IV сектора – II степен заштите

Г.6. Пројекти и програми у области туризма

Планирана је интензивнија сарадња са Туристичком организацијом града Суботица, као и са предузећем „Парк Палић“ Д.О.О. у вези са изработом различитих програма и пројеката који би допринели туристичкој валоризацији Парка природе „Палић“. У плану је реализација пројекта који се односи на промоцију екотуризма и заштите животне средине, као и брендирање свих заштићених подручја којима управљамо.

Г.7. Пројекти и програми у области пољопривреде

На територији Парка природе „Палић“ постоји мала површина под пољопривредним земљиштем које се обрађује у складу са већ дефинисаним процедурама. У циљу успешне реализације елемената из Плана за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине, предузеће је Комисији за израду годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта Града Суботице доставило Молбу за изузимање катастарских парцела из Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта - односно – изузимање из поступка давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини. Предложено је изузимање свих катастарских парцела у приобаљу које су у заштићеном подручју и заштитној зони заштићеног подручја Парк природе „Палић“. Основ за изузимање из лицитације је План за унапређење еколошког стања Палићког језера и његове околине, и планови детаљне регулације којима је предвиђено формирање мултифункционалног заштитног појаса у приобаљу. Како је за парцеле у приобаљу IV сектора у току поступак препарцелације, за оне парцеле за које је он завршен (и правоснажан), биће изузете из лицитације парцеле које су, сходном ПДР-у за обални појас, део мултифункционалног заштитног појаса. Парцеле за које није извршен поступак препарцелације, биће дате на лицитацију, уз напомену да је препарцелација току, те да ће изузимање дела који је предмет препарцелације уредити анексом.

Д. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

Д.1. Противпожарна заштита и пожари

У периодима када је повећана опасност од пожара (јесен и пролеће) појачаће се рад чуварске службе на осматрању. Управљач посредством чуварске службе на терену спроводи континуирану едукацију корисника простора у вези са спаљивањем биомасе на отвореном.

Д.2. Сарадња са корисницима простора

Планира се стална сарадња чуварске и стручне службе са корисницима простора (посетиоци, локално становништво, риболовци и други корисници).

Корисници простора Парка природе или власници/корисници парцела обраћају се Управљачу – стручној служби (усмено или писмено) или директно чуварској служби на терену и њихови упити се решавају на начин да им се објасни Одлуком одређен режим, да ли је жељена активност у складу или не, или се упућују у процедуру добијања услова заштите природе ако Управљач оцени да је потребно. Ова комуникација са корисницима/власницима доприноси бољем разумевању и тачнијим подацима о коришћењу.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Јавно предузеће „Палић – Лудаш“ је управљач на пет заштићених подручја у региону Суботице, а једно од њих је и ПП „Палић“.

Сектор заштите природе у Јавном преузећу „Палић – Лудаш“ је организован у функцији обављања управљања заштићеним подручјима. Стручна служба је задужена за планирање, програмирање, праћење стања, извештавање и надзор над радом чуварске службе. Чуварска служба обавља послове чувања, праћења стања и активних мера заштите (извођење неких мера и праћење и надзор над реализацијом на

терену - поглавље Г). У оквиру Стручне службе се, такође, обављају послови сарадње са корисницима и власницима парцела у заштићеним подручјима. Обављају се и послови промоције и развоја едукативних садржаја и сарадње са локалним становништвом.

Заједничке службе ЈП „Палић – Лудаш“ обављају опште послове (менаџмент, рачуноводство, набавке) са седиштем на Палићу.

Делатност Сектора заштите природе се суфинансира преко Фонда за животну средину Града Суботице и путем конкурса за суфинансирање Покрајине и Републике. Едукативни и екотуристички програми су још у развоју.

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2017. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје
ПП „Палић“**

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	3,244,200.00
	1.1. Град Суботица	3,244,200.00
2.	Сопствени приходи	142,000.00
	2.1. Приходи од обављања делатности	0.00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	0.00
3.	Остала недостајућа средства	6,755,800.00
	3.1. Остала средства	0.00
	3.2. Конкурси	0.00
	Укупно приходи	10,142,000.00

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2017. ГОДИНУ – Табела планираних расхода за заштићено подручје
ПП „Палић“**

	Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)			
		Буџет јединице локалне самоуправе	Сопствени приходи и приходи од накнаде за коришћење заштићеног подручја	Остала недостајућа средства	Укупно
А.	А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја				
	А.1. Чуварска служба	1,012,000.00	90,000.00	1,151,000.00	2,253,000.00
	А.1.1. Бруто зараде чувара	712,000.00	0.00	0.00	712,000.00
	А.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво, регистрације аута, службена одећа и обућа, инструменти и опрема)	300,000.00	56,000.00	331,000.00	687,000.00
	А.1.3. Набавка резервних делова са услугом уградње и поправке (чамца, мотора, аутомобила, радних машина и др.)	0.00	34,000.00	820,000.00	854,000.00

	A.2. Одржавање заштићеног подручја	1,812,200.00	52,000.00	585,000.00	2,449,200.00
	A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача на пословима управљања заштићеним подручјем и материјални трошкови њиховог рада (израда управљачких докумената, програма, пројеката, сарадња са локалним становништвом, институцијама и др.)	1,812,200.00	20,000.00	0.00	1,832,200.00
	A.2.2. Обележавање заштићеног подручја и Рибарског подручја унутар заштићеног подручја	0.00	20,000.00	260,000.00	280,000.00
	A.2.3. Управљање отпадом и одржавање мобилијара	0.00	12,000.00	325,000.00	337,000.00
	A.3. Презентација заштићеног подручја	0.00	0.00	40,000.00	40,000.00
	A.3.1. Медијско представљање (израда видео и аудио материјала)	0.00	0.00	40,000.00	40,000.00
	Укупно A.0	2,824,200.00	142,000.00	1,776,000.00	4,742,200.00
Б.	Б.0. Управљање посетиоцима				
	Б.1. Опремање центара за посетиоце и едукативних центара	0.00	0.00	800,000.00	800,000.00
	Б.2. Штампање материјала намењеног посетиоцима	0.00	0.00	120,000.00	120,000.00
	Укупно Б.0	0.00	0.00	920,000.00	920,000.00
В.	В. 0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја				
	В.1. Мониторинг	0.00	0.00	0.00	0.00
	В.2. Ревитализација (трошкови ветеринарских услуга за стада подолских говеда; трошкови превоза говеда)	300,000.00	0.00	0.00	300,000.00
	В.2.1. Заштитна одећа и обућа и друго у складу са правилником о заштити на раду	0.00	0.00	75,000.00	75,000.00
	В.3. Мере активне заштите природе	120,000.00	0.00	2,104,800.00	2,224,800.00
	В.3.1. Трактор са приколицом	0.00	0.00	2,104,800.00	2,104,800.00
	Укупно В.0	420,000.00	0.00	2,179,800.00	2,599,800.00
Г.	Г. 0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса				
	Г.1. Израда просторних планова	0.00	0.00	0.00	0.00
	Г.2. Пројекти и радови на уређењу простора	0.00	0.00	840,000.00	840,000.00
	Г.2.1. Израда извођачког пројекта за уређење Великог парка	0.00	0.00	290,000.00	290,000.00
	Г.2.2. Израда пројектно - техничке документације за реконструкцију и адаптацију објекта Мрестилиште у циљу успостављања производње аутохтоних врста риба на Палићу	0.00	0.00	400,000.00	400,000.00
	Г.2.3. Израда Привременог програма управљања рибарским подручјем унутар заштићеног подручја ПП	0.00	0.00	150,000.00	150,000.00

	"Палић"				
	Укупно Г.0	0.00	0.00	1,680,000.00	1,680,000.00
Д.	Д.0. Остали некатегорисани послови				
	Д.1.Сарадња са невладиним организацијама (Међународни волонтерски радни камп)	0.00	0.00	200,000.00	200,000.00
	Укупно Д.0	0.00	0.00	200,000.00	200,000.00
	Укупно планирани расходи	3,244,200.00	142,000.00	6,755,800.00	10,142,000.00